

NMCX

CENTRUM VOOR DUURZAAMHEID

NMCX CENTRUM VOOR DUURZAAMHEID

JAARVERSLAG 2019

[Download](#)

[Hulp](#)

Samen werkten we aan een duurzame samenleving!

VOORWOORD

Alle medewerkers, zzp'ers en vrijwilligers hebben afgelopen jaar weer hard gewerkt om duurzaamheid in Haarlemmermeer voor het voetlicht te brengen.

We zijn trots op de resultaten die we in dit jaarverslag kunnen presenteren

Alle medewerkers, zzp'ers en vrijwilligers hebben afgelopen jaar weer hard gewerkt om duurzaamheid in Haarlemmermeer voor het voetlicht te brengen en om bewoners, organisaties en scholen handelingsperspectief te bieden voor het verduurzamen van hun omgeving.

Nieuw in 2019

In het vierde kwartaal van 2019 organiseerden we drie edities van Vink! Tijdens deze thematische evenementen maakten we bezoekers bewust van hun invloed op een duurzamer leven. Zo konden ze ervaring opdoen en kregen ze informatie en advies van ons en onze partners.

Deze eigen invloed van bewoners was ook de basis voor de ontwikkeling van de Energy Party's: een bijeenkomst die een bewoner van Haarlemmermeer samen met NMCX organiseert voor burens, kennissen en vrienden. De deelnemers krijgen tijdens deze bijeenkomst inzicht in hun eigen energieverbruik en inspireren elkaar over de mogelijkheden om energie te besparen en zelf energie op te wekken.

Verder op de volgende pagina >

VOORWOORD

Ook organisaties die zich inzetten voor de natuur bundelden hun invloed.

Zij sloegen onder de noemer Groen Haarlemmermeer hun handen ineen en ontwikkelden de campagne 'Meer biodiversiteit, help jij een handje?' om de biodiversiteit in Haarlemmermeer te vergroten.

We consumeren steeds minder seizoensgebonden, simpelweg omdat alle groenten het hele jaar door in de supermarkten ligt. Om basisschoolkinderen spelenderwijs te leren over seizoensgebonden- en lokale voedselconsumptie ontwikkelden we het escaperoom-lespakket. Hierin komt ook het transport en de productie aan bod.

Succesvolle activiteiten en campagnes

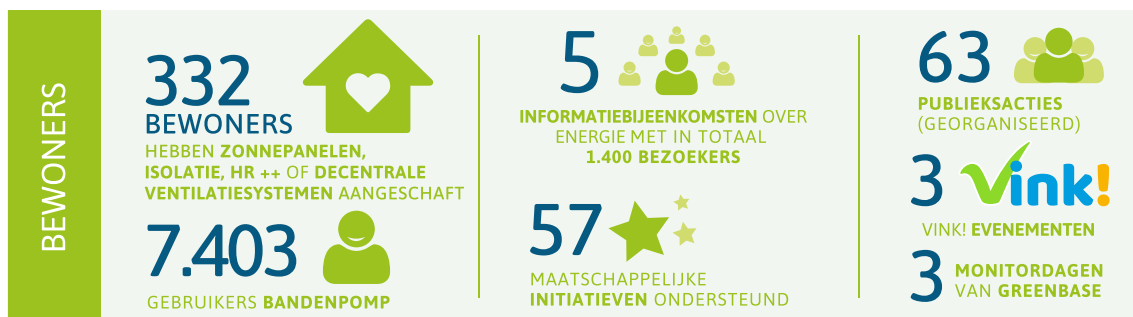
Naast deze nieuwe ontwikkelingen hebben we succesvolle campagnes en activiteiten uit het verleden opnieuw (eventueel aangepast) ingezet. Het gaat dan om activiteiten of campagnes die een wezenlijke bijdrage hebben geleverd aan de bewustwording van de noodzaak van een duurzame leefstijl.

Met deze projecten beslaan we het complete duurzaamheids spectrum: van Energie & Mobiliteit, Water & Klimaatadaptatie, Circulair & Afval tot Groen & Biodiversiteit en Voedsel & Voeding.

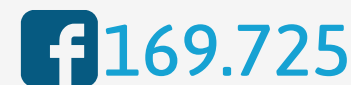
Onze projecten verschillen enorm qua kosten, inzet en bereik. Sommigen hebben een lange looptijd en zijn arbeidsintensief, anderen zijn vooral mooie blikvangers die de ogen van de bewoners op een duurzaam handelingsperspectief richten. Tegelijk vormen al deze projecten één geheel: ze bieden praktische handvatten om invulling te geven aan een duurzame regio. En dat is precies waarvoor het team van NMCX zich weer met veel enthousiasme en toewijding heeft ingezet!

RESULTATEN

COMMUNICATIE

NMCX - 85.410
SuperSchoon Haarlemmermeer - 4.015
Platform Groen Haarlemmermeer - 79.205
MeerZwam - 1.095

NMCX - 145.953
SuperSchoon Haarlemmermeer - 13.078

ORGANISATIES

2 INFORMATIEBIJENKOMSTEN INFORMATIE Plicht **ENERGIEBESPARING**

15 SPORTVERENIGINGEN EN SCHOLEN ONDERSTEUND BIJ SUBSIDIE- EN BESPARINGS MOGELIJKHEDEN

2 BIJENKOMSTEN VAN PLATFORM GROEN HAARLEMMERMEER

32 ADVIESTRAJECTEN VOOR ENERGIE-BESPARING

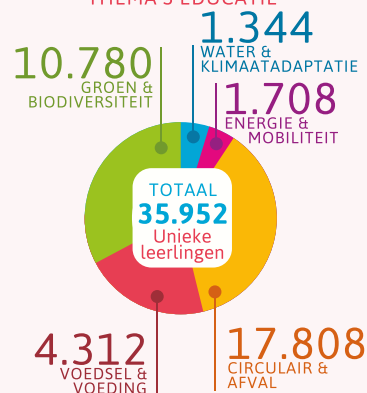
JONGEREN

THEMA'S EDUCATIE

KINDEREN

THEMA'S EDUCATIE

MISSIE

Duurzaam leven, leren en werken

De missie van NMCX Centrum voor Duurzaamheid is een toekomstbestendig Haarlemmermeer en omgeving, waar duurzaamheid is geïntegreerd in het dagelijks leven: er wordt rekening gehouden met het welbevinden van mens en milieu, nu en in de toekomst. NMCX organiseert hiervoor samen met andere partijen activiteiten en campagnes die bewoners, organisaties en scholen concrete handvatten bieden om zelf aan de slag te gaan. Daarnaast kan iedereen altijd bij NMCX terecht voor vragen over een duurzame levensstijl.

Ons motto:
*In onze ideale
samenleving kan
iedereen keuzes
maken die goed zijn
voor een gezonde
leefomgeving, nu en
in de toekomst.*

AANPAK

NMCX Centrum voor Duurzaamheid vertaalt duurzaamheidsbeleid naar concrete acties met als doelgroep bewoners, organisaties en scholen. In Haarlemmermeer, én daarbuiten.

Doelen

NMCX heeft als doel om:

- kennis te verspreiden over de toepasbaarheid van duurzaamheid;
- de energie van het maatschappelijk veld te mobiliseren door met inwoners, organisaties en jongeren een uitnodigend handelingsperspectief te creëren;
- deze doelgroepen te stimuleren en te inspireren tot concrete acties in de dagelijkse omgeving

Invulling

Om hier invulling aan te geven richt NMCX zich op:

- het initiëren en regisseren van activiteiten ter bevordering van duurzaamheid, inclusief kennisoverdracht en advies;
- het ontwikkelen van een netwerk van partijen en individuen die zich inzetten voor duurzaamheid;
- natuur- en duurzaamheidseducatie voor onze jeugd in de leeftijd van 4 tot 21 jaar.

Hoe pakken we het aan?

NMCX werkt projectmatig waarbij de doelen, doelgroepen, thema's, werkwijze en resultaten zijn benoemd. Hierbij kiezen we voor projecten met de hoogste 'impact on investment': meer resultaten met minder inspanning en kosten. Een onderdeel hiervan is de juiste combinatie van thema en doelgroep. Bewoners hebben nu eenmaal andere behoeftes dan organisaties en scholen.

Dit zorgt voor een efficiënte en doelgerichte benadering waarbij we denken in kansen, oplossingen en toepassingen. We kijken hierbij naar de motieven van de verschillende doelgroepen om het gedrag (duurzaam) te veranderen. Bijvoorbeeld op het gebied van financiën, comfort, sociaal en toekomstbestendigheid.

ORGANISATIE

Over NMCX Centrum voor Duurzaamheid

NMCX is een activerend advies- en verbindingcentrum, voor bewoners, scholen en bedrijven, met een breed scala aan diensten en vaste en wisselende (strategische) partners. NMCX is een stichting zonder enig winstoogmerk met ANBI-status. De X in NMCX staat symbool voor dwarsverbanden en kruisbestuiving; de werkwijze die NMCX Centrum voor Duurzaamheid zo typeert. Daarnaast is de associatie met eXpertise, eXperience en fleXibiliteit snel gemaakt. Het duurzaamheidscentrum NMCX heette voorheen NMCH, Natuur- en Milieucentrum Haarlemmermeer, dat in 2008 is opgericht.

Het Werkgebied

Het werkgebied van NMCX ligt voor een groot deel in Haarlemmermeer en is voor deze gemeente hét duurzaamheidscentrum. Daarom is de X van NMCX, met een knipoog, óók een herkenbare verwijzing naar onze belangrijkste oprichter: de gemeente Haarlemmermeer. Hoofddorp heette immers voorheen Kruisdorp. Maar daarnaast is NMCX werkzaam in andere gemeenten in de regio, in opdracht van de betreffende gemeenten. In 2019 waren we in 15 grote (samengestelde) gemeenten werkzaam, waaronder Amsterdam.

Het Team

Onze diensten organiseren we met een enthousiast, deskundig en divers team. Door het aantrekken van zzp'ers verbreden we de expertise van ons team en behouden we de benodigde flexibiliteit om daadkrachtig in te springen op projecten. Naast de 16 parttime medewerkers werden we in 2019 weer bijgestaan door een additioneel team van in totaal 16 vrijwilligers. Deze vrijwilligers ondersteunen de projectleider op verschillende manieren, zodat we nog meer ambities waar kunnen maken.

Onze diensten organiseren we met een enthousiast, deskundig en divers team.

ORGANISATIE

Huisvesting

Eind 2018 zijn we verhuisd van de Wieger Bruinlaan naar de oude gymzaal op de Prins Hendriklaan. Een bijzondere en fijne locatie waar we met de inrichting al onze thema's in praktijk hebben kunnen brengen. Om dit ook aan anderen te laten zien hebben we in januari 2019 een openingslunch georganiseerd voor al onze relaties. Meer dan 100 mensen gaven gehoor aan de uitnodiging en genoten van een door BioExpress verzorgd buffet en waren verrast door de multifunctionele, circulaire inrichting van de gymzaal. Deze lunch had meteen de functie van nieuwjaarsbijeenkomst. Daarnaast hebben we in 2019 zeer regelmatig grote en kleinere groepen ontvangen voor presentaties en bijeenkomsten. Deze ruimte voldoet volledig aan onze behoeften en we hopen er nog lang gebruik van te kunnen maken.

Financiële organisatie ANBI

NMCX is per 1 januari 2018 door de Belastingdienst aangewezen als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De ANBI-status kent een publicatieplicht om inzicht te geven in de stichting. Alle benodigde informatie is te vinden op onze website. De ANBI-status geeft financiële voordelen en daarnaast is de status onder andere van belang voor vrijwilligers die een uitkering hebben.

Bestuur

In 2019 is het bestuur ongewijzigd gebleven en bestaat uit: Voorzitter Angeline Kierkels (algemeen directeur Meerlanden), Penningmeester Michael Huinink (Directeur Corporate & Consumer Finance & Leasing Rabobank), Mieke Millenaar (Millenaar adviesgroep) en Age Vermeer (divisiedirecteur infrastructuur Dura Vermeer).

Angeline Kierkels

Michael Huinink

Mieke Millenaar

Age Vermeer

OPDRACHTGEVERS, PARTNERS EN SPONSOREN

NMCX werd in 2008 - onder de naam NMCH - opgericht op initiatief van de gemeente Haarlemmermeer, samen met een aantal partners als Rabobank regio Schiphol, Meerlanden en Schiphol en later Ymere. Inmiddels is de organisatie uitgegroeid tot een activerend advies- en verbindingcentrum voor bewoners, scholen en bedrijven. Dit heeft als gevolg dat we de afgelopen jaren een breed scala aan diensten hebben ontwikkeld en veel (wisselende) opdrachtgevers, partners en sponsors hebben. Met de meeste strategische partners werken we samen en stemmen we regelmatig af.

Lang niet alle partners zijn benoemd in dit verslag en met de een werken we intensiever samen dan met de ander. In 2019 waren belangrijke samenwerkingspartners:

Haarlemmermeermuseum De Cruquius, Hoogheemraadschap van Rijnland, Podium voor Architectuur en C-Bèta. Rondom het thema energie hebben we een partnership met windcoöperatie Meerwind en nauw contact met lokale energieleverancier Tegenstroom. De gemeente Haarlemmermeer is naast opdrachtgever in een aantal projecten ook een samenwerkingspartner.

De organisaties die in ons bestuur zitten (Meerlanden, Dura Vermeer, Millenaar Adviesgroep en Rabobank), zijn natuurlijke partners. Daarnaast werken we met Meerlanden en Rabobank samen bij projecten over grondstoffen, voedsel en circulariteit.

Omdat Meerlanden ook in andere gemeenten werkzaam is, weten we elkaar ook buiten Haarlemmermeer te versterken.

In het kader van verduurzaming van de campus, het curriculum, corporate en de community (de 4 c's) van het onderwijs werken we samen met schoolbesturen en directies van zowel het basis- als voortgezet onderwijs.

Daarnaast hebben we nog veel partners die met ons samenwerken voor specifieke projecten en platforms. Ook speelt NMCX een rol in diverse regionale - en landelijke netwerken waardoor we goed op de hoogte blijven van landelijke trends en beleid.

Sommige partners ondersteunen NMCX belangeloos met financiering, inzet, materieel of faciliteiten. Daarnaast wordt voor specifieke projecten eenmalig materieel, communicatie of ruimte ter beschikking gesteld. Ook weet NMCX voor derden (zoals scholen), directe ondersteuning aan te trekken.

Verder bedanken we de partners van Haarlemmermeer Waterproof, Platform Groen Haarlemmermeer, de nieuwe Pioniers, de zwerfafvalprojecten, het voedselnetwerk, alle energieprojecten en de samenwerkende scholen uit het basis- en voortgezet onderwijs! En tenslotte dank aan onze collega organisaties in het land, binnen de GDO-branche vereniging (Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling), met wie we samenwerken aan een duurzame toekomst van Nederland.

COMMUNICATIE

Voor iedereen die aan de slag wil met duurzaamheid is de website www.nmcx.nl hét startpunt in Haarlemmermeer. Hier vinden zij informatie en tips rondom het verduurzamen van hun dagelijkse woon-, werk- leer- en leefomgeving. Om onze projecten en activiteiten bekend te maken gebruiken wij verschillende middelen en kanalen. Afhankelijk van de te bereiken doelgroep werden in 2019 verschillende on- en offline middelen ingezet zoals nieuwsberichten op de website, social media, persberichten, (nieuws)brieven, posters, flyers en evenementen. Naast de algemene NMCX-communicatiekanalen hebben een aantal campagnes eigen communicatiekanalen. Regelmatig wordt vanuit de NMCX-kanalen doorverwezen naar deze campagne websites/-platforms, zoals de website van Haarlemmermeer Waterproof, De Groene Kapstok en de Facebookpagina van Platform Groen Haarlemmermeer.

De boodschap: voordelen en handelingsperspectief

In de boodschap wordt de relevantie van duurzaamheid voor de ontvanger meegenomen; wat zijn de persoonlijke voordelen? Denk hierbij aan financiële- of gezondheidsvoordelen, comfort, gemak, etc. Ook wordt meteen handelingsperspectief geboden; wat kun jij zelf hier en nu doen?

Vink!

In het vierde kwartaal van 2019 organiseerden we 3 thematische edities van Vink! Deze evenementen zijn een vehikel om bezoekers bewust te maken van hun eigen invloed op een duurzamer leven.

In de boodschap wordt de relevantie van duurzaamheid voor de ontvanger meegenomen.

THEMA'S

NMCX organiseert activiteiten en campagnes met verschillende thema's en voor verschillende doelgroepen. Voor bijna elke combinatie (thema X doelgroep) is er wel iets op touw gezet in 2019. Klik op het thema waar jij meer van wilt weten. Vervolgens kun je ook nog binnen het thema selecteren op doelgroep. Wil je direct alles dat is georganiseerd voor jouw betreffende doelgroep zien? Ga dan in het menu naar de pagina 'doelgroepen'.

*Klik op het thema waar jij
meer van wilt weten*

ENERGIE & MOBILITEIT

De energietransitie is een feit. Landelijke, provinciale en gemeentelijke initiatieven komen op ons pad en NMCX draagt vanuit de mogelijkheden en expertise daar het nodige aan bij. We stimuleren duurzame opwekking en zetten in op CO₂-reductie. Onze visie is helder: besparen van energie is goed voor het milieu, maar ook voor de portemonnee. We willen bereiken dat zoveel mogelijk organisaties en huishoudens weten wat de mogelijkheden zijn om energie te besparen en vervolgens stappen nemen om hun pand en/of woning te verduurzamen. Ook duurzame mobiliteit krijgt steeds meer aandacht. NMCX ondersteunt (nieuwe) aanbieders van diensten en producten op dit gebied bij het bereiken van de juiste doelgroep(en) in de regio.

ENERGIE & MOBILITEIT

ORGANISATIES

Energiebesparing sportclubs en scholen

Energy Battle

In het voorjaar van 2018 zijn door de stichting Energy Battle twee Energy Battles opgestart: één met 7 scholen en een met 8 sportverenigingen. De Energy Battle voor basisscholen is in maart 2019 afgerond. Er werd in totaal een kleine 97.000 kWh stroom bespaard in een jaar tijd. De Energy Battle voor sportverenigingen liep tot juni 2019 en leverde een totale besparing op van 160.000 kWh. NMCX heeft de deelnemende sportverenigingen en scholen ondersteund met advies over besparingsmogelijkheden en inzet van specialisten uit ons netwerk. Daarnaast heeft NMCX geholpen met informatie over subsidiemogelijkheden. Scholen werden gestimuleerd om de leskisten 'Natuurlijk energie!' en 'De energieke klas' van NMCX te gebruiken.

NMCX heeft de deelnemende sportverenigingen en scholen ondersteund met advies over besparingsmogelijkheden en inzet van specialisten uit ons netwerk.

ENERGIE & MOBILITEIT

ORGANISATIES

Verduurzaming bedrijven

Ondersteuning bedrijven rondom de informatieplicht energiebesparing

Per 1 juli 2019 moeten bedrijven en organisaties die per locatie meer dan 50.000 kWh stroom en/of 25.000 m³ aardgas verbruiken voldoen aan de informatieplicht energiebesparing (op grond van de Wet milieubeheer). Dit betekent dat alle erkende maatregelen die reeds genomen zijn bij een online loket geregistreerd moeten worden. Erkende maatregelen zijn maatregelen die binnen vijf jaar worden terugverdiend. Er werden voor ondernemers en organisaties twee bijeenkomsten georganiseerd (waarvan één in onze gymzaal), waar zowel de Omgevingsdienst als NMCX informatie gaven over dit onderwerp. De bedrijven konden gebruik maken van het aanbod van NMCX voor directe ondersteuning, waarbij een geselecteerd adviesbureau zorgde voor advies over mogelijke maatregelen en het voldoen aan de informatieplicht. 12 bedrijfslocaties hebben hier gebruik van gemaakt.

Energie en scholen

Eind 2019 is een samenwerking ontstaan tussen 4 schoolbesturen die in totaal (begin 2020) 12 schoolgebouwen willen verduurzamen. NMCX verzorgt de coördinatie tussen de schoolbesturen en de leverancier voor de opstart en zet waar mogelijk educatieprogramma's in.

ENERGIE & MOBILITEIT

BEWONERS

NMCX heeft het afgelopen jaar weer veel energie gestoken in het stimuleren van maatregelen en initiatieven voor en door bewoners. Onder andere de volgende projecten zijn uitgevoerd.

Energiebank en energiecoaches

In mei 2018 is de Stichting Energiebank Haarlemmermeer opgericht. In deze stichting zitten vertegenwoordigers van Kerkcentrum De Ark, Stichting Meerwaarde, Kop of Munt, Tegenstroom en NMCX. De stichting zet energiecoaches in om mensen met een betalingsachterstand te helpen bij het verlagen van hun energierekening. In 2019 zijn 36 huishoudens geholpen door middel van energiescans, bespaaradviezen en het ter beschikking stellen van energiebesparende maatregelen zoals ledlampen, spaardouchekoppen en radiatorfolie. Daarnaast is de Energiebank een samenwerking met De Meerwinkel gestart, waarbij apparaten in de winkel van energielabels werden voorzien. Zo worden de klanten bewustgemaakt van het energieverbruik van oudere modellen. NMCX ondersteunt de Energiebank met het coördineren en opleiden van de energiecoaches, het organiseren van bijeenkomsten en met het opzetten en uitvoeren van projecten zoals het project met De Meerwinkel. In 2019 hebben vier nieuwe energiecoaches een training gekregen. In totaal waren er twaalf vrijwillige energiecoaches actief in Haarlemmermeer.

Energy Party's

In 2019 zijn we gestart met het organiseren Energy Party's. Een Energy Party wordt georganiseerd bij een bewoner thuis waarvoor telkens circa 8 andere mensen (buren, kennissen, vrienden etc.) worden uitgenodigd. Met behulp van hun energienota krijgen de deelnemers inzicht in hun energieverbruik. Vervolgens selecteren de deelnemers besparingsmogelijkheden die bij hun energieverbruik passen en op korte termijn uitgevoerd kunnen worden. De besparingsmogelijkheden kunnen bestaan uit gedragsveranderingen, eenvoudige en goedkope besparingen (zoals radiatorfolie of ledverlichting) en besparingen waarvoor meer investering nodig is zoals isolatie en zonnepanelen. Een Energy Party wordt geleid door een vrijwillige, door NMCX getrainde, energiecoach en door NMCX ontwikkeld en ondersteund. In 2019 zijn drie Energy Party's bij mensen thuis georganiseerd met in totaal 21 deelnemers. Tijdens het Vink! evenement over energie zijn mini Energy Party's uitgevoerd waaraan in totaal 15 mensen deelnamen.

ENERGIE & MOBILITEIT

BEWONERS

Vink! Energie

In 2019 vonden er 3 edities van Vink! plaats. Tijdens deze evenementen konden bezoekers bij ons terecht met vragen over duurzaamheid. Op 27 oktober vond het evenement plaats met het thema Energie. De thematische invulling werd verzorgd door de Energiedokter (advies op het gebied van energiebesparing en -opwekking), Energy Party's (waar bezoekers elkaar konden inspireren) en de Energiebank. Ook waren verschillende energieorganisaties zoals Tegenstroom, Meerwind en de Energiebank aanwezig met een informatiestand.

Vink! Mobiliteit

Op 24 november vond het evenement plaats met het thema Mobiliteit. Deze dag werd de thematische invulling vooral verzorgd door lokale, nieuwe partners: E-bikepoint Hoofddorp, de Fietsersbond, Boughbike, Uw Deelfiets en Hoofddorps bromfietshuis. Bezoekers konden elektrische auto's bekijken, testritjes maken op elektrische fietsen en er was een laadpaal aanwezig om te laten zien hoe makkelijk het is om volgeladen op pad te gaan.

Bewoners inkoopacties

Voor woningeigenaren is onder de noemer 'Winst Uit Je Woning' door NMCX weer een actie georganiseerd, waarbij bewoners middels een groepsaankoop voordelig zonnepanelen, spouw- en vloerisolatie konden aanschaffen. Daarnaast is er ook een nieuw aanbod toegevoegd voor het plaatsen van HR++ glas en ventilatiesystemen. Er is ruim 1.300.000 euro geïnvesteerd in zonnepanelen (660.000 euro), isolatie (360.000 euro) en kozijnen en ventilatiesystemen (300.000 euro). Deze investeringen leveren de deelnemers een jaarlijkse besparing op van ruim 110.000 euro. Op basis van deze investering wordt jaarlijks meer dan 300.000 kg CO2 emissie voorkomen.

ENERGIE & MOBILITEIT

BEWONERS

Er zijn vijf grootschalige informatieavonden geweest in het gemeentehuis over de gezamenlijke inkoopactie. Tijdens deze informatieavonden zijn in totaal ruim 1400 bewoners van Haarlemmermeer geïnformeerd over de kansen voor de verduurzaming van hun woning.

Energieloket

Een energieloket helpt huiseigenaren bij het verduurzamen van hun woning door middel van informatie over aanpassingen aan hun woning zoals isolatie en zonnepanelen. Ook wordt hulp geboden door actuele informatie te verstrekken over lopende (besparings) acties, subsidieregelingen en mogelijkheden voor belastingaftrek (bijvoorbeeld voor zonnepanelen). Bewoners worden door persoonlijk contact met de projectleiders van NMCX actief gestimuleerd om hieraan deel te nemen dan wel gebruik van te maken van deze mogelijkheden. Bewoners met een onverwacht hoge energierekening worden geholpen met het verlagen van hun energieverbruik door ze te koppelen aan een energiecoach en de mogelijkheid te geven om een energiemeter te lenen waardoor het energiegebruik inzichtelijk gemaakt wordt. Tenslotte zet NMCX daar waar nodig haar netwerk in en koppelt de juiste personen en organisaties aan de bewoners om hun behoeften zoveel mogelijk om te kunnen zetten naar concrete resultaten.

In 2019 zijn ruim 410 bewoners geadviseerd.

Promotie slimme bandenpompen

In Haarlemmermeer stonden in 2019 twee slimme bandenpompen van de organisatie 'Band op spanning'. Een goede bandenspanning is een relatief goedkope en efficiënte manier om CO₂ te besparen. NMCX heeft in 2019 daarom via sociale media de slimme bandenpompen en de campagnes van de organisatie 'Band op spanning' gepromoot. Daarnaast zette NMCX zich ook weer in voor het uitbreiden van het aantal slimme bandenpompen in Haarlemmermeer en beantwoordden we vragen van gebruikers waar mogelijk. In totaal hebben in 2019 6803 gebruikers 96 ton CO₂-uitstoot bespaard.

ENERGIE & MOBILITEIT

KINDEREN

Energie educatie

In 2019 is er weer heel wat nieuw lesmateriaal ontwikkeld en is bestaand lesmateriaal vernieuwd. Zo is de nieuwe les 'Vooruit met waterstof' nog interactiever gemaakt. Tijdens deze les komen basisschoolleerlingen in aanraking met deze nieuwe vorm van energie. Tijdens deze les legt de NMCX-docent op een interactieve manier uit hoe waterstof opgewekt, opgeslagen en toegepast wordt. Ook is er een demonstratie van een modelauto die op waterstof rijdt en kunnen leerlingen een energieproefjes doen waardoor ze nog directer in aanraking komen met deze nieuwe vorm van energie. Ook hebben er in 2019 weer veel leerlingen deelgenomen aan de nieuwe 'Wonderwel-leerlijn'. Deze lessen gaan over de werking van alle basisvoorzieningen in huis. Waar groeit ons eten? Hoe komt het water in de kraan? Waar gaat ons rioolwater naartoe? Hoe komt elektriciteit in het stopcontact? Hoe houden we het warm in huis in de winter? Wie zich laat verwonderen door deze vragen en op zoek gaat naar de antwoorden, komt terecht in de wondere wereld van natuur en techniek.

Andere energie educatie die wordt begeleid door NMCX zijn de lessen 'Energie uit de zon', dat gaat over het verschil tussen fossiele en duurzame energiebronnen. En 'Energieke klas' waar leerlingen zelf aan de slag gaan door te onderzoeken hoe gezond en energiezuinig hun eigen klaslokaal is. Met deze lessen bereikten we 1296 leerlingen.

Lespakketten over energie

NMCX ondersteunt leerkrachten door het uitlenen van lespakketten over energie. Bijvoorbeeld de lespakketten 'Natuurlijke energie' en 'Groene energie'. Met deze lessen bereikten we 225 leerlingen.

WATER & KLIMAATADAPTATIE

Regenbuien worden steeds heftiger en duren vaak langer. En ze worden afgewisseld met langere perioden van droogte. Volgens wetenschappers zijn dat de gevolgen van de klimaatverandering. Die toenemende intensiteit van regenbuien heeft soms grote gevolgen: straten lopen onder, kelders vol water, ondergelopen parkeerplaatsen of rivieren die buiten hun oevers treden. De verstedelijking versterkt die gevolgen. Door meer asfalt en bestrating, zonder groen dat als spons functioneert, wordt het water te snel afgevoerd terwijl we dit in droge tijden goed kunnen gebruiken. Dit zorgt voor overbelasting van de riolen. Daarnaast zorgt de toenemende verstening in bebouwd gebied voor hittestress op zomerse dagen. Reden genoeg om aan bewustwording te werken en bewoners te stimuleren zelf maatregelen te nemen, zoals het vergroenen van hun eigen tuin. Dit doen we met het project Haarlemmermeer Waterproof.

Daarnaast zijn onze lespakketten voor het basisonderwijs en voortgezet onderwijs ook gericht op waterkwaliteit en waterkwantiteit. Water is een bron van leven en bovendien belangrijk voor gezondheid en hygiëne. Door de toenemende droogte is het belangrijk dat we ons realiseren dat zoet water een kostbaar goed is waar we zuinig op moeten zijn. Om dit te stimuleren hebben we ook in 2019 weer lessen over watergebruik en de waterkringloop aangeboden aan scholen en excursies over waterhuishouding gecoördineerd naar het Hoogheemraadschap van Rijnland. Daarnaast hebben we in het kader van zwerfafval veel aandacht besteed aan de plastic soep en het voorkomen en bestrijden ervan.

WATER & KLIMAATADAPTATIE

ORGANISATIES EN BEWONERS

Haarlemmermeer Waterproof

De campagne Haarlemmermeer Waterproof is in 2016 gestart en heeft als doel dat bewoners, organisaties en scholen zich gaan realiseren dat zij (individueel of collectief) met aanpassingen aan de inrichting van hun panden, kavels en tuinen kunnen bijdragen aan een klimaatbestendig en een mooier Haarlemmermeer. Gedurende de campagneperiode hebben we 16 partners aan de campagne kunnen binden.

Acties Haarlemmermeer Waterproof

Naast het onderhouden van de website als bron van informatie organiseerden we (samen met partners) meerdere acties. Zo publiceerden we op 4 april een artikel over een regenwatervijver, aangelegd door Greensport Groenspecialisten. Op 11 mei stonden we op het Polderplein (Winkelcentrum Vier Meren) om bewoners onder andere meer informatie te geven over waterlievende planten. Op 18 mei stonden we bij Tuincentrum Suidgeest om bewoners te informeren over Haarlemmermeer Waterproof. En bij inlevering van een tuintegel kregen bezoekers een waterlievende plant. In juni lanceerden we de raamposter: "Samen maken we Haarlemmermeer Waterproof". Op de raamposter staan goede voorbeelden van maatregelen. We riepen iedereen op om de maatregelen die zij al in hun tuin hebben getroffen te tonen, door te geven en zo elkaar te inspireren.

In juni lanceerden we de raamposter

WATER & KLIMAATADAPTATIE

ORGANISATIES EN BEWONERS

In september hebben we in samenwerking met de afdeling Biodiversiteit bij NMCX en onze partner Greenspot een nieuwe flyer ontwikkeld met een top vijf van makkelijke planten. Deze flyer is onderdeel van de campagne 'Makkelijk Groen', waarbij we bewoners concrete handvaten geven om eenvoudig te vergroenen en daarmee de omgeving klimaatadaptiever te maken. Op 29 september, 27 oktober en 24 november stonden we op evenement van NMCX Vink! Tijdens deze evenementen hebben we bezoekers verteld over Haarlemmermeer Waterproof en de verschillende maatregelen die zij in hun eigen tuin hiervoor kunnen uitvoeren. Op 20 oktober hebben we een presentatie gegeven aan bewoners over Haarlemmermeer Waterproof waarbij we de regentonnen van onze partners Boomkwekerij Tas en Tuincentrum Suidgeest hebben gepromoot. En op 19 november is een pilot gestart met een nieuw digitaal lespakket in het Cruquius Museum.

WATER & KLIMAATADAPTATIE KINDEREN

NMCX heeft weer heel wat scholen voorzien van lesprogramma's over water. De lessen gaan over (de effecten van) besparing van water, waterkwaliteit (water is een bron van leven, en bovendien belangrijk voor gezondheid en hygiëne), maar ook over de toenemende regenbuien als gevolg van de klimaatverandering.

Water en Klimaatadaptatie in de klas

Tijdens de les 'Leren over water' ontvangt een educatief medewerker van Hoogheemraadschap Rijnland leerlingen van groep 7 en 8 van verschillende basisscholen op de waterzuivering in Zwaanshoek. De leerlingen ontdekken hoe ons afvalwater gezuiverd wordt en het Hoogheemraadschap voor onze veiligheid zorgt door het waterpeil in een groot deel van Noord- en Zuidholland op niveau te houden. De groepen 5 en 6 krijgen een waterles op school. In 2019 zijn hier 400 leerlingen mee bereikt.

Planeet in actie

Het lesprogramma over klimaatadaptatie 'Planeet in actie' is een interactieve lessenserie die kinderen enthousiast maakt over de aarde en de werking van ons ecosysteem. Ze worden zich bewuster over hoe ze de wereld leefbaarder kunnen maken, terwijl ze aan de slag gaan met aardrijkskundige thema's, zoals: grondstoffen, voeding, klimaat, grond en water. De kinderen kiezen een project waarbij ze iets gaan onderzoeken, ergens mee experimenteren of een challenge aangaan over onderwerpen als recycling, water besparen, plastic flesjes, broeikaseffect en nog veel meer. 'Planeet in actie' werkt samen met Justdiggit, een Nederlandse Non-profit organisatie die zich inzet tegen klimaatverandering door verwoestijning tegen te gaan. In 2019 zijn hiermee 185 leerlingen bereikt.

WATER & KLIMAATADAPTATIE

KINDEREN

Lespakketten over water

NMCX ondersteunt scholen door het uitlenen van lespakketten over water. Bijvoorbeeld de lespakketten 'Water in 't veld', 'Waterslak zoekt woonruimte' en 'Droppie Water'.

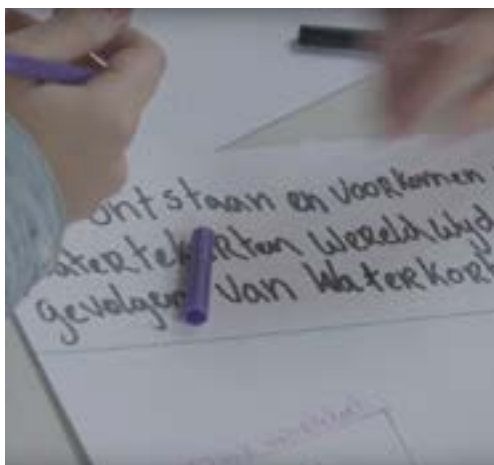
Met deze lessen bereikten we 575 leerlingen.

WATER & KLIMAATADAPTATIE

JONGEREN

In 2019 is NMCX een samenwerking gestart voor het vernieuwen en herontwikkelen van het educatie-aanbod voor leerlingen van 4-18 jaar. Er is een multidisciplinair team samengesteld met expertise vanuit de overheid, het onderwijs, het bedrijfsleven én onderzoek. De betrokken educatiepartners waren Cruquius Museum Haarlemmermeer, Hoogheemraadschap Rijnland, Haarlemmermeer Waterproof en NMCX. Het ontwikkelde lespakket bevat informatielessen, praktijkopdrachten, experimenten, excursiemogelijkheden en ideeën voor lokale, waarbij een koppeling is gemaakt met het beschikbare educatie aanbod van alle waterschappen in Nederland. Voor de omgeving Haarlemmermeer is een koppeling gemaakt met Haarlemmermeer Waterproof en is het lespakket als pilot getest door 21 leerlingen. Het lespakket en de docentenhandleiding wordt aangeboden via de website van Cruquius Museum Haarlemmermeer, die in overleg met NMCX de educatie aanvragen van docenten en leerlingen gaat coördineren.

CIRCULAIR & AFVAL

Veel grondstoffen worden schaarser en duurder, of belanden op straat. We verbruiken met z'n allen meer dan er binnenkort geleverd kan worden. Tegelijkertijd gaan veel nuttige grondstoffen verloren aan het einde van de gebruiksduur van producten. Het thema grondstoffenbehoud wint de laatste jaren aan terrein en de aandacht voor circulaire economie en VANG (van Afval naar Grondstof) groeit. NMCX besteedt hier aandacht aan bij alle educatie, bewonersactiviteiten en campagnes die we in 15 gemeenten in de regio uitvoeren over dit onderwerp.

CIRCULAIR & AFVAL ORGANISATIES

Diverse acties met bedrijven

Het bedrijfsleven in Haarlemmermeer haakt steeds meer aan met zogenaamde 'CleanUps' om zwerfafval te verminderen. Zo hebben we Corendon, Transavia, Amadeus en enkele kleinere organisaties kunnen ondersteunen met advies, begeleiding en materialen. Naast een bijdrage aan het milieu is het voor deze organisaties een nuttige vorm van teambuilding. Het lokale bedrijfsleven toont ook steeds vaker betrokkenheid bij de buurt en ondernemen acties waarmee zij de omgeving rondom hun bedrijf schoon houden. Zo worden deelnemers aan schoonmaakacties getraceerd op koffie of een lunch.

CIRCULAIR & AFVAL

BEWONERS

NMCX ondersteunt met opruimmaterialen en advies

Inwoners kunnen bij NMCX terecht voor kennis, informatie, inspiratie en materialen. Denk daarbij aan grijpers, afvalringen, vuilniszakken, hesjes en zelfs handschoenen. Voor het afhalen van het verzamelde zwerfafval heeft NMCX een samenwerking met Meerlanden. Ook aan de kleinste inwoners is gedacht met speciale kindergrijpers en handschoenen.

Landelijke Opschoondag

Honderden inwoners van Haarlemmermeer gingen zaterdag 23 maart met elkaar de straat op om tijdens Landelijke Opschoondag hun buurt zwerfafvalvrij te maken. Het aantal deelnemers is duidelijk gestegen ten opzichte van vorig jaar: de groepen worden groter en het aantal initiatieven in Haarlemmermeer groeit. Van deze initiatieven werden er in 2019 12 ondersteund door NMCX.

SuperSchoon Haarlemmermeer

Haarlemmermeer zonder zwerfafval is belangrijk voor mens, dier en milieu. NMCX werkt intensief samen met bedrijven, inwoners, maatschappelijke instanties en overheid om zwerfafval te verminderen en ervoor te zorgen dat een schone omgeving de norm wordt en blijft. Door middel van onderzoeken, samenwerkingen, het delen van kennis en het geven van advies, wordt niet alleen meer bewustwording, maar ook gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel gecreëerd. Een voorbeeld van deze aanpak zijn de Facebookpagina en het Twitteraccount SuperSchoon Haarlemmermeer; een sociaal netwerk van lokale ambassadeurs die streven naar een schoon Haarlemmermeer.

CIRCULAIR & AFVAL BEWONERS

Deze Supporters van Schoon zijn in 2019 weer in aantal toegenomen. Ze gaan regelmatig (zelf of met buurtgenoten) op pad om zwerfafval op te rapen en maken hun omgeving bewust van het zwerfafval. NMCX ondersteunt deze bewoners waar mogelijk en zet ze onder andere via de SuperSchoon Facebookpagina in het zonnetje.

Pracht Plekken: unieke aanpak in Nederland

Gedurende 3 jaar heeft NMCX verschillende locaties op zwerfafval onderzocht. In 2020 wordt dit afgerond. Op de onderzochte locaties is NMCX het gesprek aangegaan met belanghebbenden. Deze gesprekken vinden gefaseerd plaats. Allereerst is zwerfafval in kaart gebracht: welke soorten zwerfafval liggen op welke plekken. Daarover zijn we open in gesprek gegaan met bewoners en bezoekers over het gevonden zwerfafval. Vervolgens vroegen we inwoners en belanghebbenden wat er in hun ogen het best kan worden gedaan voor een schone wijk. De uitkomst hiervan was dat het bevorderen van eigenaarschap in de ogen van de meeste mensen het beste werkt. Aan dit eigenaarschap heeft NMCX in meerdere wijken succesvol kunnen bijdragen door verbinding binnen de wijk te stimuleren, met communicatie, educatie en participatie. Daarnaast zijn er 60.000 stuks zwerfafval in kaart gebracht en opgeruimd.

Nieuwjaarsvegen

Samen met Stichting Maatvast riep NMCX iedereen op om op 1 januari samen het vuurwerkafval op te ruimen. Overal in Haarlemmermeer werd er flink schoongemaakt. In steeds meer buurten en dorpen zie je inwoners op nieuwjaarsdag hun eigen wijk schoonvegen. Zowel op sociale media als in de pers is aandacht besteed aan 'nieuwjaarsvegen'.

CIRCULAIR & AFVAL

BEWONERS

Acties in de regio

In Wormerland en Waterland zijn activiteiten voor de Landelijke Opschoondag georganiseerd. Daarnaast zijn in Waterland activiteiten uitgevoerd om de Avond 4-daagse opgeruimd achter te laten. In Uitgeest is een SuperSchoon Festival georganiseerd en in Oostzaan is aandacht gevraagd voor het opruimen van Vuurwerk.

Schoon zwemwater met Project Baseline

NMCX ondersteunde ook in 2019 weer de jaarlijkse opschoonduik van Project Baseline. Er is met 29 vrijwilligers 89,4 kg opgehaald in 2 uurtjes tijd. Er lagen 15 duikers in het water en 10 personen zijn langs de oevers bezig geweest.

Repaircafé Haarlemmermeer

Het Repaircafé is een zelfstandige stichting geworden (met als oprichters NMCX, GroenLinks en Meer-Minderfonds van kerkgemeenschap De Ark) en draait volledig op vrijwilligers. Het Repaircafé wordt ondersteund door NMCX, met vrijwillige bestuurlijke inzet en facilitaire ondersteuning. In totaal zijn er in 2019 61 reparatiebijeenkomsten geweest met een kleine 80 vrijwilligers en 870 aangeboden reparaties. De verhouding gemaakt en verloren is ongeveer 60-40. Waarbij het niet gerepareerde vaak elektrische/elektronische apparaten zijn.

Vink! Circulair & Afval

Op 29 september vond de eerste editie plaats van het Vink! evenement met het thema Circulair & Afval. Als invulling voor dit thema was er een inspiratiesessie van Steef de Ruijter. Zij vertelde over haar bijzondere wandeltocht waarbij ze met prikstok en emmer 250 kilometer via de stranden van Noord- en Zuid-Holland naar Zeeland liep. Peter Siegel gaf een lezing over de handige app Litterati waarmee zwerfafval geregistreerd kan worden. Ook werd er een zwerfafvalbingo georganiseerd, waarbij kinderen op zoek moesten naar verschillende zwerfafvalitems en die op een kaart konden wegstrepen. En tijdens een interactieve presentatie van Meerlanden konden bezoekers van alles te weten komen over afval scheiden in het algemeen. Daarnaast presenteerden we de belangrijkste principes uit het boek 'De verborgen impact' van Babette Porcellijn.

CIRCULAIR & AFVAL

KINDEREN

Lessen over afval bij Meerlanden

Ieder jaar kunnen scholen zich via NMCX inschrijven voor excursies naar de Milieustraat van Meerlanden. Ze volgen de gescheiden afvalstromen en de producten die ervan gemaakt worden, zoals biogas en compost. De les `Excursie naar de milieustraat` is ook onderdeel van het project `Wonderwel`. Met deze lessen bereikten we 724 leerlingen.

Let's Do It Kids educatieprogramma Haarlemmermeer

Let's Do It Kids is een educatieprogramma voor leerlingen van groep 1 t/m 8. Het is één dag voor de hele school vol belevenissen: een combinatie van gastlessen, theater en een opschoonactie. Daarmee maakt NMCX ze bewust van de noodzaak van schone wijken, dorpen en water. Tijdens de opschoonactie doen de leerlingen onder begeleiding van een volwassene een schoonmaakronde door de buurt. Dit zorgt niet alleen voor een schone buurt, er wordt ook minder nieuw afval in de openbare ruimte weggegooid zoals op straat en in het groen. Want schoon blijft langer schoon. In totaal zorgde dit in 2019 voor meer dan 100.000 stuks opgeruimd zwerfafval door basisschoolleerlingen.

CIRCULAIR & AFVAL

KINDEREN

In Haarlemmermeer heeft NMCX in 2019 het programma op 17 scholen uitgevoerd, waaronder ook op een school voor speciaal onderwijs. Hiermee zijn in totaal 4712 leerlingen bereikt.

Let's Do It Kids in de regio

In 2019 heeft NMCX weer in verschillende gemeenten het 'Let's do it Kids' zwerfafvalprogramma mogen uitvoeren. In de gemeenten Aalsmeer, Bloemendaal, BUCH Bergen, Edam-Volendam, Haarlem, Hillegom, Lisse, Oostzaan, Ouder-Amstel, Teylingen, Uithoorn, Waterland en Wormerland hebben in totaal 8988 leerlingen het programma gevolgd.

Lespakketten over grondstoffen, afval en circulair

NMCX ondersteunt leerkrachten door het uitlenen van lespakketten over grondstoffen, afval en circulair. Een voorbeeld zijn de lespakketten 'Afvalvertering' en 'Papier maken in de klas'. Met deze lessen bereikten we 325 leerlingen.

NMCX ondersteunt leerkrachten door het uitlenen van lespakketten over grondstoffen, afval en circulair.

CIRCULAIR & AFVAL

JONGEREN

Circulair bouwen aan toekomstscenario's

Tijdens het evenement “We Make The Landscape” hebben we met educatiepartners Podium voor Architectuur en C-Bèta aandacht besteed aan duurzaam bouwen en toekomstscenario's in Haarlemmermeer. Het evenement werd bezocht door zowel basisschoolleerlingen als leerlingen van het voortgezet onderwijs. De workshops en activiteiten waren gericht op het activeren van bewustzijn over de koppeling tussen het huidige onderwijsaanbod en de beroepen van de toekomst. Er is aandacht besteed aan duurzaam bouwen; zoals het gebruik van duurzame grondstoffen en het hergebruik van materialen. Maar er waren ook activiteiten gericht op meer technisch onderwijs zoals warmtepompinstallaties. Leerlingen werden uitgedaagd een maquette te ontwerpen om hun visie op toekomstscenario's voor Haarlemmermeer met de aanwezigen te delen.

Circulaire Economie & Duurzaamheid

In samenwerking met Park2020, IBB Kondor, Meerlanden en studenten van de Hogeschool van Amsterdam is een educatief dagprogramma samengesteld over Circulaire Economie en Duurzaamheid. Studenten hebben kregen voorlichting van Meerlanden over duurzame mode en zijn hierna op excursie geweest naar Park2020 en een bouwlocatie van IBB Kondor voor informatie over duurzaam bouwen. De excursies en wandelroutes zijn vastgelegd in de onderwijs-app SpaceTime Layers met daarin praktijkopdrachten en experimenten voor leerlingen en studenten.

CIRCULAIR & AFVAL

JONGEREN

Deze informatie is opgenomen in een fysiek en digitaal programmaboekje dat kan worden uitgereikt aan toekomstige leerlingen en studenten. Via de app kunnen toekomstige 'objects of interest' worden toegevoegd als virtuele locatie, met daarin teksten of beeldmateriaal die voldoen aan de criteria voor educatieve vereisten Circulaire Economie & Duurzaamheid.

Afvalexpeditie E-waste Recycling

In samenwerking met Meerlanden en docenten van Phanta Rhei is een educatief dagprogramma samengesteld over grondstoffen en afvalverwerking. De VMBO-leerlingen zijn op excursie geweest naar de Meerlanden Milieustraat Rijsenhout en hebben een presentatie gehad over afvalstofstromen inzameling en grondstoffen delving. Als praktijkopdracht hebben de leerlingen bij NMCX op locatie, tijdens een workshop laptops gedemonteerd en zijn ze op zoek gegaan naar de grondstoffen én het goud dat hierin verwerkt is.

Zwerfafval onderwijs in de regio

Ook buiten Haarlemmermeer verzorgde NMCX zwerfafvalprojecten op het voortgezet onderwijs en mbo. In Amsterdam, Waterland en Lisse volgden in totaal circa 1200 leerlingen verschillende zwerfafvalprojecten.

VOEDSEL & VOEDING

De impact van onze voeding op gezondheid, natuur en milieu is een onderwerp dat de laatste jaren aan belangstelling heeft gewonnen. Burgers, overheden, organisaties en bedrijven willen meer lokaal, vers bereid en duurzaam geproduceerd voedsel en minder voedselverspilling.

In samenwerking met diverse partijen hebben we in 2019 voortgebouwd op de activiteiten van 2018: het ondersteunen van ruim 12 initiatieven leidde op kleine schaal tot duurzamer, meer lokaal en gezonder eten in Haarlemmermeer.

*Burgers, overheden,
organisaties en bedrijven
willen meer lokaal, vers
bereid en duurzaam
geproduceerd voedsel en
minder voedselverspilling.*

VOEDSEL & VOEDING

ORGANISATIES

Verbinden van netwerken

Ook in 2019 hielden we contact met de lokale duurzame voedsel-initiatieven en verbonden we hen waar mogelijk met andere partijen. Ook participeerden we in landelijke en regionale netwerken, gaven we advies, en boden we ondersteuning bij lokale activiteiten. Voor het BoerBordBak-netwerk heeft NMCX de nieuwsbrief verzorgd en de conceptversie van de website opgezet.

VOEDSEL & VOEDING

BEWONERS

Meerzwam

Tijdens de drie Vink! evenementen vonden Zwamcafé's plaats. Tijdens deze Zwamcafé's kregen de bezoekers informatie over hoe zij thuis oesterzwammen kunnen kweken op koffieprut. 11 bezoekers schreven zich in voor het de mailing waardoor zij gedurende het groeiproces een wekelijkse kweekinstructie per mail ontvingen.

Ondersteunen lokale maatschappelijke initiatieven

We ondersteunden in 2019 weer meerdere bewonersinitiatieven op het gebied van voedsel en voeding. Zoals Buurtmoestuin Pax en Oogstfeest, een initiatief van Appel van Opa en kinderboerderij de Boerenzwaluw.

We ondersteunden in 2019 weer meerdere bewonersinitiatieven op het gebied van voedsel en voeding.

VOEDSEL & VOEDING

KINDEREN

Moestuiniëren

Meermoestuinen

NMCX biedt scholen meerdere moestuin opties. Zo hebben we het project Meermoestuinen waarbij scholen een eigen schooltuin hebben naast de school of op een locatie in de buurt waarbij ze gebruikmaken van de begeleidende leermiddelen van NMCX. Met het laagdrempelige aanbod (we maken het scholen 'gemakkelijk') bereikten we 994 leerlingen en naar schatting 248 volwassenen die 16 weken lang deelnamen aan het project. NMCX organiseert ook jaarlijks een workshop voor docenten, waarbij de materialen en ondersteunende lessen uitgereikt worden.

Fleurs Metermoestuin

Voor scholen met weinig ruimte bood NMCX ook dit jaar 'Fleurs Metermoestuin' aan, zodat leerlingen kunnen tuinieren in plantenbakken op het schoolplein. Het pakket 'Fleurs Metermoestuin' is een vorm van tuinieren die weinig onderhoud vereist, waarbij NMCX voorziet in een docentenhandleiding met schema's en zaaigoed. In 2019 namen 379 leerlingen hieraan deel. Samen met naar schatting 115 volwassenen werkten ze 16 weken lang in de metertuinen.

Fleurs Metermoestuin

Voor scholen met weinig ruimte bood NMCX ook dit jaar 'Fleurs Metermoestuin' aan, zodat leerlingen kunnen tuinieren in plantenbakken op het schoolplein. Het pakket 'Fleurs Metermoestuin' is een vorm van tuinieren die weinig onderhoud vereist, waarbij NMCX voorziet in een docentenhandleiding met schema's en zaaigoed. In 2019 namen 379 leerlingen hieraan deel. Samen met naar schatting 115 volwassenen werkten ze 16 weken lang in de metertuinen.

Boerderij-educatie

Voor de vier kinderboerderijen in Haarlemmermeer verzorgt NMCX educatie voor de kleuter-, onder-, en middenbouw. Aan de lessen op de vier kinderboerderijen hebben in totaal 1480 leerlingen meegedaan.

VOEDSEL & VOEDING

KINDEREN

Zwam & Zo: groep 7-8

NMCX wil leerlingen van basisscholen bewust maken van het belang van een circulaire economie. Tijdens de les van NMCX 'Zwam & Zo' vertelt een NMCX-medewerker over onze footprint in relatie tot circulaire processen. Tijdens deze les leren leerlingen huishoudelijk afval zoals koffiedik te hergebruiken. De leerlingen maken tijdens een workshop zelf een kweek-set van oesterzwambroed en koffiedik. Daarnaast wordt ook de oorsprong van het voedsel en het verschil tussen het gebruik van dierlijke en plantaardige eiwitten besproken.

Escape the Classroom: groep 7-8

Het thema van deze speelse en interactieve les is de grootte van onze footprint als het gaat om het consumeren van ons voedsel. Middels het kraken van cijfersloten en codes banen de kinderen zich een spannende weg door de lesstof. De leerlingen krijgen veel informatie over verschillende seizoengroenten en het belang van het eten van deze groenten in de seizoenen waarin ze van nature groeien. Ook worden ze tijdens deze les bewust van het gebruik van grondstoffen die nodig zijn om verschillende producten, zoals vlees en groenten te produceren. Door kennis op te doen over ons voedsel en de oorsprong waar dit voedsel vandaan komt, leren kinderen meer over de keuzes die ze hebben. In 2019 is deze vernieuwende les door NMCX ontwikkeld en is de pilot uitgevoerd met 112 leerlingen.

Lespakketten over voedsel & voeding

NMCX ondersteunt leerkrachten door het uitlenen van lespakketten over voedsel & voeding. Een voorbeeld zijn de lespakketten 'Alles voor een pannenkoek' en 'Kaas maken in de klas'. 325 leerlingen hebben deelgenomen.

VOEDSEL & VOEDING

JONGEREN

Gezonde voeding en een duurzame levensstijl

In 2019 is in opdracht van de Nationale Week Zonder Vlees in samenwerking met GDO (Gemeenten Duurzame Ontwikkeling) en andere NME-duurzaamheidscentra een nieuw educatie aanbod ontwikkeld voor het primair en voortgezet onderwijs. Dit lespakket besteedt aandacht aan duurzame en bewuste voeding. Leerlingen worden uitgedaagd om de impact van vlees op de gezondheid, het dierenwelzijn en het klimaat te onderzoeken en hier een eigen mening over te vormen. Het lespakket is als pilot getest door leerlingen van het voortgezet onderwijs in Haarlemmermeer en in 2019 door 132 scholen als educatief lespakket gedownload.

Leerlingen ontwerpen een Gezonde Snack

In 2019 hebben 90 leerlingen een praktijkopdracht gedaan, als aanvulling op de vernieuwde voedingseducatie. Leerlingen werden door opdrachtgever BioExpress uitgedaagd om een gezonde snack te ontwerpen. Een jury heeft de ontwikkelde producten via een proeverij in de klas beoordeeld en de drie winnende snacks zijn in het menu van de lunchroom opgenomen. De uitreiking van de prijzen heeft plaatsgevonden bij lunchroom BioExpress, waarbij ouders werden uitgenodigd de ontwikkelde producten te komen proeven.

*In 2019 hebben 90 leerlingen
een praktijkopdracht gedaan,
als aanvulling op de vernieuwde
voedingseducatie.*

GROEN & BIODIVERSITEIT

De kranten staan vaak vol met nieuws omtrent de staat van de natuur in Nederland. Ook op TV en bij de andere media begint in toenemende mate aandacht voor het onderwerp te komen. De meeste mensen zijn daardoor inmiddels wel overtuigd van het belang om de natuur te beschermen en de biodiversiteit (in ieder geval op lokaal niveau) te bevorderen. Biodiversiteit is essentieel voor het voortbestaan van al het leven op aarde. En de natuur vormt één samenhangend ecosysteem waar zeker ook de mens afhankelijk van is. Voor al onze techniek, zuurstof, voedsel, brandstof, elektriciteit, medicijnen en grondstoffen voor kleding, spullen en huizen zijn we afhankelijk van een goed functionerend ecosysteem.

NMCX organiseert en coördineert educatieprogramma's over dit thema en ontwikkelt activiteiten die mensen handvatten geven zelf ook een bijdrage te leveren. Onze programma's zijn gericht op alle doelgroepen in de gemeente en hebben als doel mensen te informeren, bewust te maken en handelingsperspectief te geven.

GROEN & BIODIVERSITEIT

ORGANISATIES EN BEWONERS

Platform Groen Haarlemmermeer

Platform Groen Haarlemmermeer (geïnitieerd in 2014 door NMCX) is uitgegroeid tot een samenwerkingsverband waar 22 vrijwilligersorganisaties, buurt- en burgerinitiatieven bij zijn aangesloten. Alle partijen houden zich op eigen wijze bezig met het betrekken van bewoners bij de natuur en het vergroten van de biodiversiteit in en om Haarlemmermeer. NMCX voert het secretariaat en organiseert bijeenkomsten. Daarnaast is er een Facebookpagina waar meer informatie te vinden is.

GreenBASE

De letters BASE uit de projectnaam GreenBASE staan voor Bermen, Akkerranden, Sloten en Erven. Na een vruchtbare start en doorstart in 2017 en 2018, hebben we in 2019 verschillende bijeenkomsten gehad met de volgende samenwerkende partijen: LTO Noord, Collectief Noord-Holland Zuid, provincie Noord-Holland (via Groen Kapitaal), Hoogheemraadschap Rijnland, gemeente Haarlemmermeer, Bayer via Bayer Forward Farming, zes akkerbouwers en NMCX.

De deelnemende GreenBASE akkerbouwers hebben hun erven vergroend op verschillende manieren. Daarnaast zijn meerdere monitordagen georganiseerd waarbij de natuurlijke vijanden van de akkers in de bloemrijke randen in kaart werden gebracht. Verder zijn we gestart met het opzetten van een toolkit voor deze monitoring en proberen we ons netwerk en invloed in te zetten voor het verduurzamen (door de provincie en gemeente) van het bermbeheer in de agrarische gebieden.

GROEN & BIODIVERSITEIT

ORGANISATIES EN BEWONERS

NMCX verbindt partijen, communiceert de voortgang naar bewoners, scholen en vrijwilligersorganisaties en coördineert het monitoren (met vrijwilligers) om de effecten van de maatregelen goed in beeld te krijgen.

Campagne “Meer biodiversiteit, help jij een handje?”

Na een geslaagde opstart in 2018 hebben we in 2019 kunnen toewerken naar de eerste campagne van Platform Groen Haarlemmermeer. Op 14 april gaf Wethouder Mariëtte Sedee van Ruimtelijke ordening, Milieu en Agrarische zaken, de aftrap. Zij onthulde het campagnebeeld dat is gebruikt om biodiversiteit meer zichtbaar te maken, en om meteen de daad bij het woord te voegen gooide zij met een aantal kinderen een zaadbom met zaden van planten en bloemen waar bijen en andere insecten dol op zijn.

Bewonersinitiatieven

We ondersteunden in 2019 weer meerdere bewonersinitiatieven op het gebied van groen en biodiversiteit, waaronder een biologisch tuinbouwbedrijf, boerderijwinkel en zorgboerderij bij het aanleggen van een Voedselbos.

GROEN & BIODIVERSITEIT

KINDEREN

Nationale Boomfeestdag 2019

Op woensdag 13 maart gaven Minister Carola Schouten en Klimaatberaad-voorzitter Ed Nijpels het landelijke startsein voor de 63ste editie van de Nationale Boomfeestdag, waarmee ze het belang erkennen van bomen als klimaatmaatregel en het belang van het betrekken van kinderen bij de klimaatdiscussie.

Samen met de gemeente Haarlemmermeer, PARK21 en de provincie Noord-Holland hebben we een sterk educatief programma neergezet. Er zijn maar liefst 350 Klimaatbomen geplant en er is tijdens deze dag een KinderKlimaattafel gelanceerd; Basisschoolkinderen uit de gemeente Haarlemmermeer zijn aan 14 KinderKlimaattafels het gesprek aangegaan met politici en het bedrijfsleven. De plannen die uit de gesprekken zijn ontstaan hebben geresulteerd in de KinderKlimaatdeal. Deze deal is door Boomfeestdagvoorzitter Albert Verlinde aan burgemeester Onno Hoes en kinderburgemeester Julia Pieters aangeboden. We vierden de boomfeestdag met 350 leerlingen. 32 ouders ondersteunden de activiteiten.

GROEN & BIODIVERSITEIT

KINDEREN

Veldexcursies

Er werden meerdere Veldexcursies georganiseerd in 2019. Zo gaven we weer seizoenslessen in de tuin en het kassencomplex van De Heimanshof, en verzorgden we interactieve lessen over de honingbij en de wilde bij. Daarnaast vonden bij avonturen bouwspelplaats Jeugdland in Nieuw-Vennep actieve buitenlessen plaats met de thema's natuurlijk spelen, eten uit de natuur, techniek en help de wilde bij. Door het maken van techniekproefjes, een zeilhut, soep of een insectenhotel ontwikkelden kinderen kennis over techniek, motorieke vaardigheden en kwamen ze in contact met een natuurlijke buitenomgeving. Vanaf 2019 is ook Jeugdland Hoofddorp aangesloten bij het educatieve programma van NMCX voor basisscholen. Hier kunnen de leerlingen spelenderwijs leren en hun motoriek ontwikkelen op een natuurlijke locatie tijdens de lessen 'Boogschieten' en 'Huttenbouw'. Egelopvang Haarlem verzorgde gastlessen op basisscholen in Haarlemmermeer. En tijdens het programma 'WildeXperience' ervaren leerlingen op een meer avontuurlijke manier de natuur door opdrachten uit te voeren waarbij ze de natuur van dichtbij ervaren. Er is met veel enthousiasme ingeschreven op deze vernieuwende les. 'WildeXperience' is bestemd voor leerlingen van groep 3 tot en met 8. Dit jaar hebben 556 leerlingen deze beleving gehad in het Haarlemmermeerse Bos.

Workshops met de Bibliotheek

In het kader van de actie 'Nederland Leest' waarvan het thema biodiversiteit was, heeft NMCX op 6 november een workshop gegeven in samenwerking met de bibliotheek. Na een voorgelezen verhaaltje over insecten hebben kinderen een insectenhotel gemaakt van een leeg keramiek potje, met klei, takjes en dennenappels. Het doel van deze workshop was om kinderen meer bewust te maken van het belang van insecten voor de natuur. Op 22 november heeft NMCX met kinderen en hun begeleiders het klimaatkenniskwartet gespeeld in de bibliotheek.

Lespakketten over groen & biodiversiteit

NMCX ondersteunt scholen door het uitlenen van lespakketten over voedsel & voeding. Een voorbeeld zijn de lespakketten 'Vlinders voor kleuters', 'Natuur is een feest', 'Bodemschatten' en het 'Biodiversiteitsspel'. Met deze lessen bereikten we 2400 leerlingen.

GROEN & BIODIVERSITEIT

JONGEREN

Project biodiversiteit

In 2019 maakten 100 leerlingen kennis met biodiversiteit in de eigen sociale leefomgeving. Het project is gestart op de Dag van de Duurzaamheid op locatie bij NMCX met als opdrachtgevers Dura Vermeer en Gemeente Haarlemmermeer. Als voorbereiding op dit project kregen de leerlingen via school kennis- aangereikt over biodiversiteit en het belang van een gezond ecosysteem. Vervolgens gingen ze aan de slag met praktijkopdrachten. Door Dura Vermeer werden de leerlingen uitgedaagd om een oplossing te vinden voor meer biodiversiteit van bermen, waarbij er vanuit de beleidskaders werd aangegeven welke mogelijkheden hiervoor aanwezig zijn. Gemeente Haarlemmermeer heeft als opdrachtgever leerlingen uitgedaagd een oplossing te vinden voor meer biodiversiteit op rotondes, waarbij er vanuit de gemeentelijke beleidskaders voorwaarden werden gesteld aan het ontwerp en toepassing van veiligheidsvoorschriften voor het verkeer.

Voedselbos Landyn

In 2019 hebben 90 leerlingen kennis- en informatie aangereikt gekregen over de ontwikkeling van een Voedselbos in Haarlemmermeer. Een voedselbos is een door de mens aangelegd bos, bestaande uit planten, bomen en struiken, met veel verschillende eetbare soorten, waardoor de biodiversiteit hoog is. Een voedselbos is duurzaam, klimaatbestendig en vraagt weinig onderhoud. Biologische tuinderij/zorgboerderij Landyn is in 2018 begonnen met de aanleg van een voedselbos. Om de waarde van voedselbossen voor ons ecosysteem meer aandacht te geven, heeft opdrachtgever Landyn leerlingen uitgedaagd om beschikbare kennis- en informatie over voedselbossen op de locatie van de zorgboerderij te kunnen aanbieden. Leerlingen mochten hun eigen presentatievorm kiezen. Deze varieerden van een rondleiding en bewegwijzering met QR-codes voor het overdragen van de kennis, tot het ontwerpen van maquettes. In 2020 beoordeelt een de eindpresentaties op toepasbaarheid in de praktijk, waarna de leerlingen worden uitgenodigd enkele ideeën verder uit te werken.

DOELGROEPEN

NMCX organiseert activiteiten en campagnes voor verschillende doelgroepen en met verschillende thema's. Voor bijna elke combinatie (doelgroep X thema) is er wel iets op touw gezet in 2019. Klik op de doelgroep waar jij meer van wilt weten. Vervolgens kun je ook nog binnen de doelgroep selecteren op thema. Wil je direct alles dat is georganiseerd met een bepaald thema zien? Ga dan in het menu naar de pagina 'thema's'.

*Klik op de doelgroep waar
jij meer van wilt weten*

DOELGROEPEN

ORGANISATIES

We stimuleren en ondersteunen organisaties, netwerken en bedrijven in Haarlemmermeer in hun duurzame ambities. Bij al onze projecten werken we in principe vanuit de zogenaamde diamanten vijfhoek. De diamanten vijfhoek staat voor de 5 O's: Ondernemers, Onderwijs (en Onderzoek), (maatschappelijke) Organisaties, Overheid (gemeente/provincie en rijk), en Omgeving (mensen, buurt). Met draagvlak uit deze domeinen hebben duurzame transitie de grootste slaagkans.

“We stimuleren en ondersteunen organisaties, netwerken en bedrijven in Haarlemmermeer in hun duurzame ambities.”

DOELGROEPEN

BEWONERS

Naast de verschillende activiteiten die NMCX aanbiedt helpen we bewoners ook bij het realiseren van hun eigen duurzame projecten. Ook in 2019 deden we dit door middel van adviesgesprekken (één op één ondersteuning) en een aantal verdiepende ondersteuningstrajecten. Soms initiëren we als NMCX zelf een initiatief waar we dan diverse bewoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven bij betrekken. In 2019 hebben we in totaal ongeveer 35 initiatieven, op verschillende manieren, ondersteund. Dit deden we onder andere via het Crowdfundingplatform Nieuwe Pioniers dat we samen met partners hebben opgericht. We gaven workshops over crowdfunding en dachten met initiatieven mee.

Vink! Evenementen

In 2019 vonden er drie edities van Vink! plaats. Tijdens deze evenementen konden bezoekers bij NMCX terecht met vragen over duurzaamheid. Elke editie had een eigen thema: Energie, Circulair en Mobiliteit. Een aantal thema's waren elke editie vertegenwoordigd (MeerZwam, Haarlemmermeer Waterproof). Om bezoekers breed te inspireren konden zij (door middel van het Vink!-certificaat) meedoen aan verschillende algemene activiteiten: Klimaatbiechten in de Biechtbox, draaien aan het Wees-gegroentjes-rad, fluisteren bij de Luistervink en Vinken op het wandpaneel. Elke editie vonden we meerdere partners bereid om een bijdrage aan het evenement te leveren. BioExpress was alle edities aanwezig met soep voor alle bezoekers en de medewerkers.

Dit evenement is onderdeel van de landelijke campagne **#iedereendoetwat**

DOELGROEPEN

KINDEREN

NMCX heeft als doel dat kinderen én hun ouders bewust worden van de kansen die duurzaamheid biedt, en dat ze betrokken zijn en actief meedoen. Dit doen we met educatie, die vooral leuk en interactief is. We hebben meer dan honderd lesprogramma's, lespakketten, excursies en duurzaamheidsprojecten en andere educatieve vormen voor alle groepen van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. De lessen gaan over duurzaamheid in de breedste zin van het woord; dus ook over water, afval, grondstoffen, natuur, voedsel, energie en meer. De lessen en activiteiten sluiten aan bij de kerndoelen van het basisonderwijs, zijn interactief én gericht op ervaren en beleven.

Groene Kapstok

Specifiek voor basisscholen heeft NMCX in samenwerking met schooldirecteuren en de gemeente Haarlemmermeer in 2015 de Groene Kapstok ontwikkeld. De website www.groenekapstok.nl wordt beheerd door NMCX is een informatie en inspiratiebron voor alle basisscholen in Haarlemmermeer als het gaat over duurzaamheid. In 2019 is een stap gezet naar verdere professionalisering van de Groene Kapstok, met een focus op het activeren van de 'Community'. De website is in een nieuw jasje gestoken en er is een LinkedIn-groep voor basisschoolleiders gestart.

DOELGROEPEN

JONGEREN

We vinden het belangrijk dat betrokken, bewuste, geïnformeerde jongeren een actieve rol spelen bij de transitie naar een duurzame samenleving. Met hun energie en creativiteit leveren ze hier een belangrijke bijdrage aan. We ondersteunen het voortgezet onderwijs daar waar mogelijk met de aanpak van allerlei duurzaamheidsthema's en leggen daarbij zoveel mogelijk de relatie met de omgeving: de wijk, ouders/gezin en via Onderzoeks- en Ontwerpopdrachten met ondernemers.

Young Sustainables

NMCX richt zich met het programma Young Sustainables op ondernemende jongeren uit de bovenbouw van vmbo, havo en vwo die zich willen bezighouden met het thema duurzaamheid. Er worden door de Young Sustainables workshops, bedrijfsbezoeken, bijeenkomsten en andere activiteiten georganiseerd. In 2019 is een groep van 10 jongeren op bedrijfsbezoek geweest bij Tony's Chocology. De jongeren opereren zoveel mogelijk zelfstandig, maar NMCX houdt wel de vinger aan de pols door ze te coachen, contact te houden en ze te ondersteunen waar mogelijk.

We vinden het belangrijk dat betrokken, bewuste, geïnformeerde jongeren een actieve rol spelen bij de transitie naar een duurzame samenleving.

COLOFON

NMCX Centrum voor Duurzaamheid

Prins Hendriklaan 33
2132 DR Hoofddorp

📞 023 555 34 37
✉ info@nmcx.nl
🌐 www.nmcx.nl

Tekst: [NMCX Centrum voor Duurzaamheid](#)

Foto's: NMCX, Rob van Dijck en anderen

Vormgeving: [Sander van Horen](#), [Logo4Life](#)

HULP BIJ DEZE INTERACTIEVE PDF

Download

Dit is een interactieve PDF.

Je kunt er zelf doorheen bladeren op verschillende manieren.

Ben je eenmaal bij de projecten **via thema's of doelgroepen** beland? Dan kom je weer terug bij het hoofdmenu via de homebutton: **het huisje**.

Door via **de pijltjes** naar de vorige of volgende bladzijde te gaan.

Via **het menu** op de pagina.

In het donkerblauwe menu staan **de hoofdstukken**.

Door hier op te klikken ga je naar de eerste pagina van dat hoofdstuk.

NMCX organiseert activiteiten en campagnes met verschillende thema's en voor verschillende doelgroepen. Voor bijna elke combinatie (thema X doelgroep) is er wel iets op touw gezet in 2019.

Wil je zoeken op thema? Klik dan in het menu op **thema**. Vervolgens kun je ook nog binnen het betreffende thema dat je hebt geselecteerd een **doelgroep selecteren**. En andersom kan het ook!